TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 25 ta' Gunju, 2018

Avviz tat-Talba numru: **490 / 2017**

BRIAN VELLA
[K.I. NRU. 68070M]

VERSUS

KASEM MOHAMMED

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar l-24 ta' Ottubru, 2017 fejn l-attur talab li l-konvenut jigi kkundannat ihallsu s-somma ta' tmien mija u sebghin ewro (€870.00c) rapprezentanti bejgh u kunsinna ta' *television* u kif ukoll ta' installazzjoni ta' sistemi relatati, kif ahjar deskritt fl-imsemmi Avviz tat-Talba. Talab ukoll l-ispejjez gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri u l-imghax mid-data li l-ammont sar dovut lill-attur.

Ra li ghad li debitament notifikat bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenut naqas milli jipprezenta risposta fit-terminu preskritt mil-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher personalment (jew tramite rapprezentant tieghu) ghas-smigh ta' dan il-procediment.

Illi fil-mori ta' dawn il-proceduri l-attur irriduca t-talba tieghu ghall-ammont ta' hames mija u sebghin ewro (€570.00c) u dan peress li fil-mori – kif dikjarat fl-udjenza tal-11 ta' April, 2018 (*a fol*. 16) – il-konvenut kien wettaq hlas akkont ta' tlett mitt ewro (€300.00c) lill-attur (ara nota ta' riduzzjoni *a fol*. 18). Ghalhekk, il-kontiza prezenti hi dwar l-ammont ta' hames mija u sebghin ewro (€570.00c).

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha;

Jikkunsidra;

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, "*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Ghandu jiżgura li kaz ghandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda*."

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, "*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis*."

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxix il-kawza jew le ghal gurnata ohra sabiex jisma lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, l-konvenut gie debitament notifikat bl-atti processwali hekk kif jirrizulta mir-riferta pozittiva *a tergo* ta' *fol*. 15 (kif ukoll mill-*pink card* relattiva fuq wara ta' *fol*. 15 li turi li l-konvenut personalment iffirma ghan-notifika ta' l-atti) u kif formalment registrat fil-verbal ta' l-udjenza tal-11 ta' April, 2018 (*a fol*. 16) u dak tas-17 ta' Mejju, 2018 (*a fol*. 21) u la ressaq risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher ghall-udjenzi mizmuma quddiem it-Tribunal wara tali notifika u lanqas ma deher xi rapprezentant tieghu sabiex issehh kontestazzjoni tal-pretiza attrici.

Fil-konfront ta' l-imsemmija konvenut gie prezentant kapitolu. Dan gie hekk prezentat mill-attur fl-udjenza tas-17 ta' Mejju, 2018 (ara *a fol*. 23) li gie dikjarat bhala misqarr fl-udjenza sussegwenti tat-13 ta' Gunju, 2018. Peress li l-konvenut naqas milli jirregistra dehera biex iwiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigu emmnut, u dan ittiehed bhala mistqarr. Dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza tat-13 ta' Gunju, 2018.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide* Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re* **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi "*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni –*

anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut." Fl-istess sens ara s-sentenza *in re* **Stephen Vella et v. Bollicine Limited** (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejjha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni *in re* **Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et** (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wahida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemonstra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza *in re* **James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), "*il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura.*"

Apparti tali konfessjoni gudizzjali, it-Tribunal sema' lill-attur, Brian Vella, fl-udjenza tas-17 ta' Mejju, 2018, fejn gie konfermat bil-gurament li, "*ghalkemm il-Konvenut kien wettaq pagament akkont ta' EUR300 fil-mori tal-proceduri (ara fol. 18), l-istess Konvenut baqa' ma avvicinax lill-Attur sabiex jithallas l-ammont bilancjali ta' EUR570, u f' dan is-sens, Brian Vella jiddikjara illi ghadu dovut minghand il-Konvenut l-ammont imsemmi ta' EUR570. Brian Vella jikkonferma bil-gurament tieghu l-invoice ezebita a fol. 4 tal-process*."

Fid-dawl tal-provi mressqa mill-attur u ta' dak senjalat *supra* – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f'dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta – it-talba attrici timmerita li tigi milqugha peress li tressqu provi tajbin u sufficjenti li jsostnu dak domandat mill-attur. Tali provi ma gew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier [u anke kunsidrat dak li jrid u jghid l-Art. 9(2)(b) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta], ma jiddubitax mill-veracità u r-rilevanza taghhom.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, jaqta' u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa t-talba ta' l-attur u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut ihallsu s-somma ta' hames mija u sebghin ewro (€570.00c), bl-imghaxijiet legali fuq dan l-ammont jibdew jiddekorru mill-5 ta' Jannar, 2017 (data ta' l-invoice *a fol*. 4) sad-data tal-hlas effettiv. L-ispejjez kollha tal-proceduri, kif mitlub fl-att promotur, huma a kariku tal-konvenut.

***ft*. AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB**
Gudikatur

***ft*. ADRIAN PACE**
Deputat Registratur